

A Tudományos és Műszaki Tájékoztatás 1986/8. száma elsősorban referátumainak és híreinek gazdagságával tűnik ki. E referátumok közül a legérdekesebb talán az 1985-ös londoni nemzetközi online információs kongresszus anyagának áttekintése (*Roboz Péter: Az információtechnika trendjeinek áttekintése 1970–2000-ig*). A folyóirat – ezúttal meglehetősen szegényes – fő részéből az Agroinform főigazgatójával, *dr. Vágó Józseffel* való beszélgetés emelhető ki. A főigazgató nemcsak az intézmény negyven évének munkáját, eseményeit tekinti át, de részletesen szól az intézet terveiről, frissen vállalt feladatairól is. A 9. szám élén igen érdekes összehasonlító elemzés áll: *Horváth Lászlóné* és *Roboz Péter* azt mutatják be, hogy mi az eltérés és mi az egybeesés az irodalomkutatás számítógépes és manuális módszerű elvégzése között. Éppen azért, mert a vizsgálat konkrét megbízást dolgozott fel, az írás sokkal érdekesebb és tanulságosabb, mint a hasonló témájú elvi-elméleti dolgozatok. E szám fő ereje is a referátumokban, szemlékben van, így igen érdekes *Mándy Gábor* áttekintése az ETO jövőjéről, *Novák Terézé* a *Chemical Abstracts Service* szerkesztői tevékenységének távlatairól. A 10. szám új sorozatot ígér, és mindjárt kitűnő bemutatkozó tanulmányt is ad. A jövőben *Dolgozatok az Országos Műszaki Könyvtár műhelyéből* címen a könyvtár munkatársai adják majd közre tanulmányaikat. Az első – bemutatkozó – írás *Futala Tibor* és *H. Mátyás Katalin* munkája: *A kártyaakció. A szakirodalmi tájékoztatók olvasószolgálati kártyáinak szerepe az Országos Műszaki Könyvtár közvetett szolgáltatásaiban*. A dolgozat könyvtártechnikai leírásként is kitűnő tájékoztató, még hasznosabb lehet azonban ötletadóként. A 11-es szám elején folytatódik az új sorozat, ezúttal is általános érdeklődésre számot tartó tanulmánnyal: *Futala Ti-*

bor–Maurer Péter–V. Hutyá Györgyi: A könyvtárközi kölcsönzés szerepe és jellegzetességei az Országos Műszaki Könyvtár dokumentum- és másolatküldő szolgáltatásai között. Az 1985. évi forgalom elemzése. Ugyane szám kiemelkedő érdekessége az a referátumsorozat, amelyet a folyóirat *Allományelemzés – ahogy a Library Trends szerzői látják* címmel közöl. Hazai krónikus és mérges vitáinkhoz igen-igen sok új szemponttal „szólnak hozzá” a szakma nemzetközi tekintélyei (*McGrath, Magrill, Rice, Katz*).

A Könyv és Nevelés 1986. évi harmadik számának „szenzációja” a lap élén olvasható. *Kovács Mária*, a cikk szerzője sokoldalúan és körültekintően számol be az óvodások „olvasásáról”, az óvodák könyvtári ellátásáról. Rímelt „vezércikkre” a szám nem kevés egyéb írása is: *F. Kovács Ferencé* az óvodások könyvespolcáról, *Kiskun Farkas László* a „versekbe írt állatvilágról”, *Schiller Veráé* a kisgyermekeknek szóló mitológiai ismeretterjesztésről. Már a nagyobbak, a kistizenévesek könyveit elemzi *Károlyi Ágnes*, egy újabb keletű, ez ideig fölötébb népszerű sorozatról, a PIKNIK-ről szólva. Fontos felismeréseket tartalmaz a folyóirat egyik, kitűnő recenziója – elsősorban történelemtanárok számára. *Tóth Ede* ugyanis úgy ismerteti *Pölöskei Ferenc* Tisza István-életrajzát, hogy nemcsak a könyvről, hanem a vele kapcsolatos kérdéskorról is sok alapvetőt, mássutt nemigen publikáltat is megtudhat az olvasó.

Az **OMIKK Híradó** 1986-os 9. számában a szerkesztőség bejelenti, hogy a lap hasábjain szívesen ad helyet ifjú költők és írók szárnypróbálgatásainak – várva az olvasók akár elmarasztaló véleményeit is. Elsőül *Babinszky*

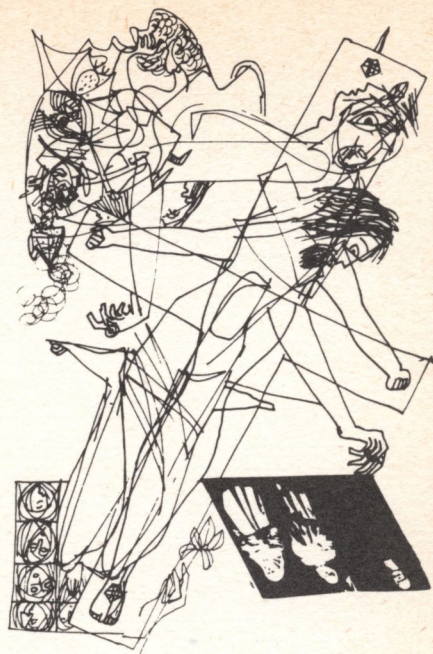
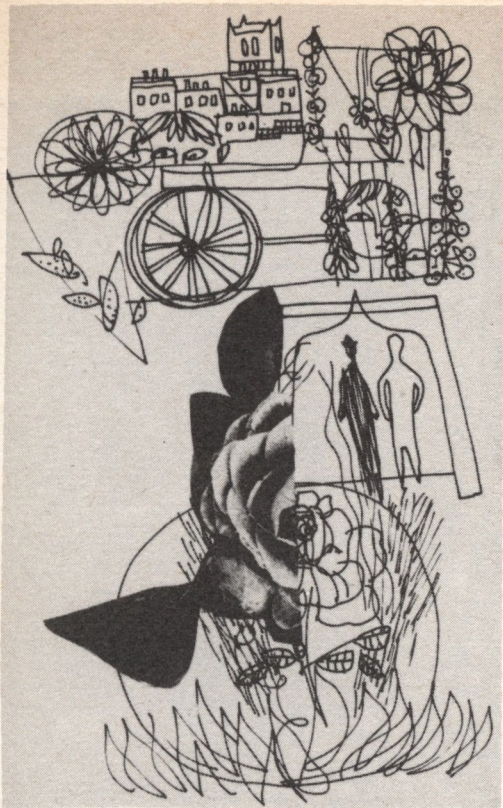
László hosszabb költeménye kapott publicitást. Bizonytalán kihívja majd a kemény olvasói kritikát. Érdekes cikke e számnak a beszámoló a hazai és külföldi magyar tudósok és mérnökök budapesti találkozásáról. A cikk tartalmát híven tükrözi címe: *Magyarságtudat és műszaki haladás*. A 10. szám legérdekesebb, közérdekű cikke az Országos Műszaki Könyvtár mikrofilmlapos katalógusát mutatja be. A 11–12., összevont szám szinte kizárólag belső híreket, köztük számos főigazgatói utasítást tartalmaz. Úgy látszik, hogy az év közben közzölt érdekességek, újtó jellegű cikkek és próbálkozások meglehetősen sok „igazi” belső tájékoztatástól vették el a levegőt, ezeket sűrítve kellett az év utolsó számában közölni. De tán épp ez tette lehetővé, hogy az új év első száma igazi szilveszteri, vidám összeállításá váljék.

A **Magyar Könyvszemle** 1986. évi 1. számának csaknem felét három hatalmas tanulmány tölti ki. Különösen az első, *Bánfi Szilvia Huszár Gál távozása Debrecenből és nyomdakészletének sorsa* című írása érdemel figyelmet. Régi, mondhatni ósrégi problémát, irodalomtörténeti, könyvtörténeti, művelődéstörténeti, sőt történelmi kérdéskomplexumot igyekszik új kutatási eredmények sokaságával a megoldáshoz közelebb vinni. Legfőbb eszköze a tipográfiai vizsgálat, amelyet bravúrosan alkalmaz, utánzásra csábítóan. Fontos dokumentumokra, *Joseph Grossing*nak az Egyetemi Könyvtárban található kéziratok szótárait hívja fel a figyelmet *Wimmer Éva* tanulmánya. Ugyancsak sokrétű érdeklődésre számíthat (például a Horthy-korszak történészeire, eszme- és művelődéstörténetének kutatóira) *Pogany György* nagyívű összefoglalása a Stádium Sajtóvállalat rt. történetéről és kiadványairól. A *Közlemények* és a *Szemle* rovatok anyaga a megszokott sokoldalúságról, gazdaságról tanúskodik: kiemelkedően érdekes *Nagy Balázs* cikke a gregorián naptárreform magyarországi sorsáról, *Donáth Regináé* a Mária Terézia-féle cenzúrarendelet végrehajtási utasításáról, *Húbert Ildiké* az Erdélyi Kéziratkiadó Társaság történetéről. A recenzciók közül alaposágával, szempontjainak sokoldalúságával kiválik *Fülöp Gézáé Kókay György Könyv, sajtó és irodalom a felvilágosodás korában* című kötetéről.

A **Könyvtári Figyelő** 1986/6-os száma nem egyszerűen egy a folyóirat egyébként

mindig érdekes és fontos számai közül. Jóval több annál: valószínűleg hosszú időre alapvető kézikönyve, hivatkozási alapja, mindig kézre-álló tanácsadója és gondolatébresztője lesz mindazoknak, akik „hivataltól” használják az új bibliográfiai szabvány családot valamely tagját, vagy bármilyen szempontból foglalkoznak a címleírások, a katalógusok kérdéskörével.

A folyóirat első helyen mintaérvényű tapasztalati leírásokat közöl: *Baczoni Tamásné* az új szabványok és a nemzeti könyvtár leíró katalógusainak viszonyát mutatja be, *Kovács Mária* az MTA könyvtárának „áttérési” processzusáról számol be, *Körmendy Edit* megoldásokat és ötleteket kínál a BME Központi Könyvtára eddigi tapasztalatai alapján, *Maderné Kiss Márta* a JATE Központi Könyvtárának katalógusairól szól, *Majkó Katalin* arról értekezik, hogy *Miért nincsenek, s vajon lesznek-e iskolai könyvtári katalógusok?* (Ez az írás – helyesen, hisz csak így juthat el valóban az iskolai könyvtárosokhoz, az első számú címzettéhez – megjelent a *Könyv és Nevelés* 1986/4–5. számában is.) Minden könyvtáros számára érdekes a „műhelytitkokat” eláruló szellemes írás arról, milyenek az új szabványok az *Új Könyvek „szemével”* (*Sipos Márta* és *Szilágyi Tibor* írása). Más oldalról számol be az új szabványokról *Berke Barnabásné*, aki vállalta, hogy a „szabványkészítő felelősségéről” valljon, szubjektíven, őszintén, megragadó szakmai felelősséggel. A 6-os szám ugyan már ezek miatt a tanulmányok miatt is elsőrendű fontosságú összeállítás lenne, a java azonban a második részben található. *Pintér László*, a Pécsi Városi Könyvtár munkatársa régóta arról ismert, hogy nemcsak bátran képviseli a gyakorló könyvtárosok szempontjait, ózdkodásait a központok, a szabványosítók, az irányítók elképzelésével szemben, de e legtöbbször csendes „morgolódást” fel is erősíti, logikailag konzekvenssé formálja és nagy vitakészséggel védelmezi is. Most is ezt teszi, igen sokaknak szívéből szólva, *Jött! Látott! Győzött! (?)* című „szubjektív szabványtörténeti szemléjében”. Nem kisebb nagyságok sietnek válaszolni neki, mint *Fügedi Péterné*, *Kuruc Imréné*, *Nagy Zsoltné* és *Berke Barnabásné*. Kemény és átgondolt pro és kontra érvek hangoznak el, vibrál a levegő a *Figyelő* lapjai fölött, a szakma alapkérdéseiről van szó. A vita nyilván lezárhatatlan itt és most. Az állásfoglalás, a tényállások megismerése azonban minden könyvtáros számára „kötelező”.

(Cikkünket lásd a 243. oldalon)

SZÁNTÓ PIROSKA műveiből

